

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)**

15 päivänä syyskuuta 2004*

Asiassa T-178/98 DEP,

Fresh Marine Co. A/S, kotipaikka Trondheim (Norja), edustajinaan asianajajat
J.-F. Bellis ja B. Servais, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään V. Kreuzschitz ja T. Scharf,
prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan vahvistamaan oikeuden-
käyntikulut asiassa T-178/98, Fresh Marine vastaan komissio, 24.10.2000 annetun
tuomion (Kok. 2000, s. II-3331) johdosta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit
M. Jaeger ja O. Czócz,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

- 1 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoitti asiassa T-178/98, Fresh Marine vastaan komissio, 24.10.2000 antamassaan tuomiossa (Kok. 2000, s. II-3331; jäljempänä pääasiassa annettu tuomio) komission suorittamaan kantajalle 431 000 Norjan kruunua (NOK) sen vahingon korvaamiseksi, joka sille aiheutui komission toimittua säännönvastaisesti väliaikaisten tullien käyttöön ottamisessa viljellyn merilohen yhteisöön tuonnin osalta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoitti komission myös vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä kolmesta neljäsosasta kantajalle aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.
- 2 Kantaja ilmoitti vastaajalle 29.11.2000 päivätyssä kirjeessä, että sen pääasiassa korvattavien oikeudenkäyntikulujen kokonaismäärä nousi 2 200 000 Belgian frangiin (BEF). Kantaja vaati vastaajaa suorittamaan sen pankkitilille 1 650 000 BEF:n suuruisen summan, joka vastaa kolmea neljäsosaa näistä oikeudenkäyntikuluista.

- 3 Vastaaja vaati 13.12.2000 kantajaa toimittamaan sille laskelman kantajalle korvattavista oikeudenkäyntikuluista. Kantaja antoi 20.12.2000 vastaajalle tiedoksi laskelman sen asianajajien siltä laskuttamista työtunneista ja vaati pääasiassa annetussa tuomiossa määrättyllä tavalla oikeudenkäyntikulujensa maksamista.

- 4 Vastaaja valitti 29.12.2000 pääasiassa annetusta tuomiosta. Komissio ehdotti 11.1.2001, että se maksaa pääasian oikeudenkäyntikuluina 18 592,01 euroa. Kantaja väittää kuitenkin, että se sai komissiolta tämän ehdotuksen vasta sitten, kun komissio lähetti sen uudestaan 9.9.2003. Yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi asiassa C-472/00 P, komissio vastaan Fresh Marine, 10.7.2003 antamassaan tuomiossa (Kok. 2003, s. I-7541) vastaajan valituksen ja velvoitti yhtäältä komission korvaamaan päävalitukseen liittyvät oikeudenkäyntikulut ja toisaalta Fresh Marinen korvaamaan vastavalitukseen liittyvät oikeudenkäyntikulut. Kantaja vaati 28.7.2003 vastaajaa maksamaan sille pääasiaan liittyvinä oikeudenkäyntikuluina 40 902,43 euron suuruisen summan (noin 1 650 000 BEF) 7 444,24 euron suuruisine korkoineen laskettuna 7 prosentin laillisen vuosikorkokannan mukaan pääasiassa annetun tuomion antamispäivästä lukien eli kahden vuoden seitsemän kuukauden yhdeksän päivän pituiselta ajanjaksolta.

- 5 Vastaaja kieltäytyi 1.9.2003 päivätyssä kirjeessä maksamasta kantajan vaatimia oikeudenkäyntikuluja ja korkoja kokonaisuudessaan, koska se katsoi niiden olevan perusteettomat, ja se viittasi 11.1.2001 päivätyssä kirjeessä esitettyyn ehdotukseensa 18 592,01 euron suuruisen summan maksamisesta. Kantaja peruutti 10.9.2003 päivätyssä kirjeessään korkoja koskevan vaatimuksensa mutta piti voimassa vaatimuksensa 40 902,43 euron maksamisesta.

- 6 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 15.9.2003 saapuneessa kirjelmässä kantaja vaati oikeudenkäyntikulujen vahvistamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdan nojalla.

- 7 Komissio esitti huomautuksensa tähän vaatimukseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 5.11.2003 saapuneessa kirjelmässä.

Asianosaisten vaatimukset

- 8 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa komission kantajalle suoritettavien oikeudenkäyntikulujen määräksi 41 791,96 euroa.
- 9 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa korvattavien oikeudenkäyntikulujen määräksi 18 592,01 euroa.

Oikeudellinen arviointi

Asianosaisten lausumat

- 10 Viitaten 20.12.2000 päivättyyn faksiinsa kantaja yksilöi sille korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrän seuraavasti:

— kannekirjelmästä yhteensä 61 tuntia 45 minuuttia, josta 18 tuntia 30 minuuttia asianajaja J.-F. Bellisille 15 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan, 6 tuntia asianajaja B. Servais'lle 12 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan ja 37 tuntia 15 minuuttia asianajaja R. Granbergille 8 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan

- vastauksesta yhteensä 76 tuntia, josta 14 tuntia 30 minuuttia asianajaja Bellisille 15 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan, 15 tuntia asianajaja Servais'lle 12 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan ja 46 tuntia 30 minuuttia asianajaja Granbergille 8 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan

  - istuntoon valmistautumisesta ja istunnosta yhteensä 73 tuntia 15 minuuttia, josta 17 tuntia 45 minuuttia asianajaja Bellisille 15 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan, 24 tuntia 15 minuuttia asianajaja Servais'lle 12 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan ja 31 tuntia 15 minuuttia asianajaja T. Loukolle 8 000 BEF:n tuntipalkkion mukaan.
- 11 Pääasia on täten kantajan mukaan vaatinut 211 työtuntia, ja korvattavat oikeudenkäyntikulut ovat yhteensä 2 224 250 BEF. Tämä määrä on pyöristetty 2 200 000 BEF:iin, josta kolme neljäsosaa, joka on 1 650 000 BEF tai 40 902,43 euroa, on pääasiassa annetun tuomion mukaisesti vaadittu komissiolta.
- 12 Kantaja vaatii käsillä olevassa oikeudenkäynnissä lisäksi, että sille myönnetään 889,53 euron lisämaksu kattamaan sen matkakulut Brysselin ja Luxemburgin välillä ja oleskelusta Luxemburgissa ennen istuntoa 10.5.2000 aiheutuneet kulut.
- 13 Lausuttuaan ensin korvattaviin oikeudenkäyntikuluihin sovellettavista periaatteista (asia T-290/94 DEP, Kaysersberg v. komissio, määräys 30.10.1998, Kok. 1998, s. II-4105, 17 kohta) ja ilmoitettuaan, että se ei ollut aikanaan saanut komission 11.1.2001 päivättyä kirjettä, kantaja on esittänyt useita perusteluita vaatimuksensa tueksi.
- 14 Kantaja muistuttaa ensinnäkin pääasian tarkoituksesta ja luonteesta ja korostaa sen tärkeyttä yhteisön oikeuden kannalta. Kantaja korostaa, että kyseinen asia oli

ensimmäinen polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä koskeva asia, jossa vahvistettiin komission sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu ja jossa määriteltiin se varovaisuuden ja hyvän hallintotavan taso, jota komission on noudatettava, kun se suunnittelee polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden hyväksymistä. Se, että kyse oli ennakkotapauksesta ja että arvostetut oikeustieteilijät ovat kommentoineet tätä tapausta, ja tapauksen vaikutus toimielinten tuleviin käytäntöihin osoittavat kantajan mukaan pääasian tärkeyttä.

- 15 Kantaja katsoo myös, että pääasia liittyy monimutkaisiin oikeudellisiin periaatteisiin ja että se nosti esille sellaisia hankalia ja uusia kysymyksiä, jotka vaativat huomattavan suuren määrän työtä.
- 16 Kantaja viittaa erityisesti sellaisten oikeustapausten puuttumiseen, jotka liittyvät samankaltaisiin olosuhteisiin, siihen, että oikeuskäytäntö, joka koskee sitä varovaisuuden ja hyvän hallintotavan tasoa, jota komission on noudatettava lainsäädäntötoimia hyväksyessään, on vasta muotoutumassa ja lopuksi kantajan niiden perustelujen pituuteen, jotka koskevat vahingonkorvauskanteen tutkittavaksi ottamista ja aiheutuneen vahingon määrän arvioimista.
- 17 Lisäksi kantajan mukaan pääasian monimutkaisuus tekee perustelluksi sen, että siinä käytetään useita asianajajia. Tältä osin kantaja ilmoittaa vakiintuneesta oikeuskäytännöstä johtuvan, että ensimmäinen seikka, joka otetaan huomioon korvattavien oikeudenkäyntikulujen vahvistamisessa, on se työtuntien kokonaismäärä, joka on objektiivisesti tarpeen oikeudenkäynnin viemiseksi päätökseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa riippumatta niiden asianajajien lukumäärästä, jotka hoitivat kyseistä asiaa (edellä 13 kohdassa mainittu asia *Kaysersberg v. komissio*, määräyksen 20 kohta). Lisäksi kantaja katsoo, että istuntoon valmistautumiseen käytetty aika oli perusteltavissa tarpeella hallita ne ongelmat, jotka otettiin esille komission kirjelmissä, ja ennakoida ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mahdolliset kysymykset.

- 18 Lopuksi kantaja ilmoittaa, että sillä oli elintärkeä intressi kanteen nostamiseen pääasiassa. Kantaja vetoaa erityisesti merkittäviin taloudellisiin menetyksiin, jotka ovat aiheutuneet komission käyttöön ottamista väliaikaisista tulleista, vetäytymiseensä yhteisön markkinoilta siksi aikaa kun nämä tullit pidettiin voimassa ja kauppasuhteidensa vaarantumiseen suhteessa niihin asiakkaisiinsa, joilla on kotipaikka yhteisössä.
- 19 Aluksi vastaaja korostaa yhtäältä, että 11.1.2001 lähetettiin kirje, jossa vastaaja kiisti kantajan vaatimien oikeudenkäyntikulujen kokonaismäärän aiheellisuuden ja ehdotti 18 592,01 euron korvaamista, ja toisaalta, että kantaja hylkäsi harkitsemattomasti vastaajan kaksi peräkkäistä tarjousta korkeamman summan korvaamisesta, nimittäin 1.9.2003 päivätyn kaksi kertaa 18 592,01 euron suuruista summaa koskevan tarjouksen pääasiaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valitukseen yhteisöjen tuomioistuimessa liittyvinä oikeudenkäyntikuluina ja toisen 24.9.2003 päivätyn 50 000 euron suuruista summaa koskevan tarjouksen oikeudenkäyntiin sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa että yhteisöjen tuomioistuimessa liittyvinä oikeudenkäyntikuluina.
- 20 Vastaaja ei kiellä pääasian tärkeyttä yhteisön oikeuden kannalta, koska kysymys on ensimmäisestä polkumyöntitullien alaa koskevasta asiasta, jossa komission sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun toteaminen antoi aiheen vahingonkorvauksen myöntämiseen. Vastaaja kuitenkin kiistää, että kaikki kantajan vaatimat kulut olisivat välttämättömiä oikeudenkäyntikuluja ja siten korvattavia.
- 21 Vastaaja katsoo, että kantaja ei osoita, että se olisi kohdannut pääasiassa erityisiä vaikeuksia. Vastaaja arvioi, että tässä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ainoastaan soveltanut tämän asian tosiseikkoihin sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevaa vakiintunutta oikeuskäytäntöä, joka käsittää myös komissiolta vaadittavan varovaisuuden ja hyvän hallintotavan tason. Lisäksi vastaaja katsoo, että tarve esittää yksityiskohtaiset perustelut kanteen tutkittavaksi ottamisesta ja aiheutuneen vahingon määrän arvioimisesta on ominaista kaikille vahingonkorvauskanteille. Lopuksi vastaaja katsoo, että vaihdettujen kirjelmien lyhyys osoittaa, että pääasia ei ole ollut erityisen monimutkainen.

- 22 Vastaaja katsoo myös, että kantaja ei osoittanut, miksi pääasia vaati erikoistuneilta asianajajilta 209 työtuntia. Vastaajan mukaan kyseisen asian hoitaminen ei vaatinut sen merkittävämpää tutkimustyötä kuin mikään muukaan polkumyynniasia, turvautumista kolmeen asianajajaan kirjallisen menettelyn kuluessa eikä neljännen asianajajan väliintuloa tai sijaista kolmannelle asianajajalle istuntoon valmistautumista varten. Vastaajan mukaan suulliseen käsittelyyn valmistautuminen ei voinut viedä 72:ta työtuntia kolmelta asianajajalta, joista sitä paitsi kaksi (nimittäin Bellis ja Servais) on kokeneita osakasasemassa olevia asianajajia ja polkumyynnitullien asiantuntijoita, sillä verukkeella, että kantajan täytyi hallita ne kysymykset, jotka vastaaja toi esille kirjelmässään, ja valmistautua vastaamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mahdollisiin kysymyksiin. Vastaajan mukaan nämä toimenpiteet ovat ainoastaan normaalia ja kaikkiin istuntoihin liittyvää välttämätöntä valmistautumista. Tämän lisäksi vastaajan mukaan se seikka, että kantajien asianajajien soveltamat tuntipalkkiot, olematta täysin kohtuuttomia, ovat kuitenkin huomattavia, osoittaa mainittujen asianajajien kokemusta. Edelleen vastaajan mukaan näin kokeneet asianajajat olisivat kyetneet, vastoin kantajan väittämää, hoitamaan kyseisen asian hyvin nopeasti.
- 23 Vastaaja katsoo vielä, että kantaja ei osoita sitä, missä määrin kanteen nostamisella pääasiassa on kysymys sille merkittävästä taloudellisesta tai vieläpä elintärkeästä intressistä. Kantaja ei ole osoittanut todellisen taloudellisen intressinsä määrää ja olemassaoloa.
- 24 Vastaaja katsoo lisäksi, että 889,53 euron suuruinen lisäkustannuksia koskeva vaatimus, joka on esitetty ensimmäisen kerran tässä tuomioistuimessa, on jätettävä tutkimatta tai se on perusteeton. Vastaajan mukaan kyseistä määrää ei ole voitu "riitauttaa". Viitaten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohtaan ja oikeuskäytäntöön, joka koskee yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 74 artiklaa, jonka muotoilu on analoginen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdan muotoilun kanssa (asia 25/65, Simet ym. v. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön korkea viranomainen, määräys 26.5.1967, Kok. 1967, s. 145), vastaaja väittää, että oikeudenkäynnin kohteena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa voi olla ainoastaan "riitautettu" oikeudenkäyntikuluja koskeva vaatimus. Vastaaja katsoo siten, että tämä vaatimus

on jätettävä tutkimatta. Lisäksi vastaaja katsoo joka tapauksessa, että tämä lisävaatimus on perusteeton, kun otetaan huomioon kyseisiä kuluja koskevan erittelyn ja tosiasiallisuuden suoritettuja määriä koskevien tositteiden puuttuminen. Jos kyseiset summat liittyvät kuluihin, jotka ovat useiden asianajajien aiheuttamia, vastaaja katsoo, että kantaja ei ole kyennyt perustelemaan useiden asianajajien läsnäoloa istunnossa.

- 25 Lopuksi vastaaja katsoo, että asiassa T-97/95, Sinochem vastaan neuvosto, 29.1.1998 annettussa tuomiossa (Kok. 1998, s. II-85), joka oli erityisen tärkeä ja monimutkainen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen katsoi, että 23 637,02 euron suuruinen summa (noin 953 515 BEF) oli kohtuullinen arvio neuvoston korvattavaksi tulevien oikeudenkäyntikulujen määrästä (asia T-97/95 DEP II, Sinochem v. neuvosto, määräys 22.3.2000, Kok. 2000, s. II-1715, 33 ja 35 kohta). Näin ollen vastaaja väittää, että korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistaminen 18 592,01 euroksi on tässä tapauksessa kohtuullista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 91 artiklan b alakohdan mukaan korvattaviksi oikeudenkäyntikulueiksi katsotaan ”asianosaisille asian käsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset, erityisesti matka- ja oleskelukulut, sekä asiamiehen, avustajan tai asianajajan palkkio”. Kyseisestä määräyksestä seuraa, että korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat ainoastaan toisaalta kustannukset, jotka ovat aiheutuneet asian käsittelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja toisaalta kustannukset, jotka ovat olleet asian käsittelyn kannalta välttämättömiä (asia T-38/95 DEP, Groupe Origny v. komissio, määräys 24.1.2002, Kok. 2002, s. II-217, 28 kohta ja yhdistetyt asiat T-226/00 DEP ja T-227/00 DEP, Nan Ya Plastics v. neuvosto, määräys 6.3.2003, Kok. 2003, s. II-685, 33 kohta).
- 27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianajajien palkkioita koskevien yhteisön oikeussääntöjen puuttuessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on oikeudenkäyntikuluja vahvistaessaan vapaasti arvioitava asiassa esille tulleita seikkoja ja otettava tältä osin huomioon oikeudenkäynnin kohde ja luonne, sen merkitys

yhteisön oikeuden kannalta ja asian vaikeusaste, oikeudenkäynnistä asiamiehille tai avustajille aiheutuneen työn määrä ja oikeudenkäynnissä kyseessä olleet asianosaisten taloudelliset intressit (asia T-2/93 DEP, Air France v. komissio, määräys 8.3.1995, Kok. 1995, s. II-533, 16 kohta ja asia T-64/99 DEP, UK Coal v. komissio, määräys 19.9.2001, Kok. 2001, s. II-2547, 27 kohta). Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mahdollisuus arvioida suoritettun työn arvoa riippuu sille toimitettujen tietojen tarkkuudesta (asia T-120/89 DEP, Stahlwerke Peine-Salzgitter v. komissio, määräys 8.11.1996, Kok. 1996, s. II-1547, 31 kohta ja asia T-337/94 DEP, Enso-Gutzeit v. komissio, määräys 15.3.2000, Kok. 2000, s. II-479, 16 kohta).

- 28 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa vahvistaa sitä, kuinka paljon asianosaisten on maksettava palkkiota omille asianajajilleen, vaan niillä on toimivalta ainoastaan määrittää se, mihin enimmäismäärään asti näiden palkkioiden maksamista voidaan vaatia siltä asianosaiselta, joka on velvoitettu oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen. Antaessaan ratkaisua oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevaan hakemukseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei tarvitse ottaa huomioon kansallisia asianajajien palkkiosääntöjä eikä mahdollista asianosaisten ja tämän asiamiesten tai avustajien sopimusta asiasta (edellä 27 kohdassa mainitut asiat Stahlwerke Peine-Salzgitter v. komissio, määräyksen 27 kohta ja UK Coal v. komissio, määräyksen 26 kohta).
- 29 Korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrä on ratkaistava näiden perusteiden mukaan.
- 30 Ensinnäkin korvattavien asianajopalkkioiden määrän osalta on syytä aivan ensin huomauttaa, että pääasia oli erityisen tärkeä yhteisön oikeuden kannalta.
- 31 Tältä osin on riittävää muistuttaa, että pääasiassa annettussa tuomiossa täsmennettiin, että vaikka tiettyjä yhteisön toimielinten toimia, jotka annetaan polkumyyntiin kohdistettavien toimenpiteiden mahdolliseen käyttöönottoon liittyvässä menette-

lyssä, on periaatteessa pidettävä talouspoliittisia valintoja edellyttävinä lainsäädäntötoimin, jotka voivat aiheuttaa yhteisön vastuun ainoastaan silloin, kun yksityisiä oikeussubjekteja suojaavaa ylemmäntasoisia oikeussääntöä on rikottu riittävän ilmeisellä tavalla, niin silloin kun kyseiset toimet ovat ainoastaan hallinnollisia eivätkä ne sisällä talouspoliittisia valintoja ja niillä myönnetään ainoastaan sellainen harkintavalta, joka on huomattavan rajallinen tai jopa olematon, toimielimen sellaisen säännönvastaisuuden, jonka varovainen ja huolellinen viranomaisen olisi tavanomaisesti vastaavissa olosuhteissa välttänyt, toteamisen johdosta voidaan katsoa, että tämä lainvastaisuus synnyttää EY 288 artiklan mukaisesti yhteisön vastuun.

- 32 Lisäksi kyseisellä tuomiolla komissio veloitettiin ensimmäistä kertaa maksamaan vahingonkorvausta yritykselle, johon komission polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden säännönvastainen hyväksyminen ja voimassa pitäminen on vaikuttanut.
- 33 Pääasiaan liittyvien vaikeuksien osalta on syytä tunnustaa, että vastaaviin olosuhteisiin liittyvien ennakkotapausten puuttuminen on aiheuttanut kantajalle suurempaa epävarmuutta kanteen ratkaisun suhteen ja on siten voinut johtaa tavallista perusteellisempiin tutkimuksiin ja analyysiin. Lisäksi niiden monimutkaisen piirteiden, joita liittyy yhtäältä polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä koskevaan asiaan ja toisaalta sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevan kanteen nostamiseen, tarkastelu yhdessä osoittaa myös pääasian vaikeutta.
- 34 On kuitenkin syytä ottaa huomioon myös se seikka, että näitä toteamuksia lukuun ottamatta pääasia nosti esille joukon sellaisia kysymyksiä, joita vastaavia kysymyksiä tulee esiin kaikissa muissakin polkumyynneissä ja sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevilla asioilla.
- 35 Oikeudenkäynnistä pääasiassa kantajan asianajajille aiheutuneen työn määrän osalta on syytä muistuttaa, että vaikka pääsääntöisesti vain yhden asianajajan palkkio on korvattava, kullekin asialle ominaisten piirteiden, joista asian monimutkaisuus on

ensisijainen, mukaan saattaa olla, että useiden asianajajien palkkio voidaan katsoa kuuluvaksi välttämättömien kustannusten käsitteen piiriin (asia C-104/89 DEP, Mulder ym. v. neuvosto ja komissio, määräys 6.1.2004, 62 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). On kuitenkin syytä ottaa huomioon ennen kaikkea sellaisten työtuntien kokonaismäärä, joita voidaan objektiivisesti pitää oikeudenkäyntimenettelyn kannalta välttämättöminä, täysin riippumatta siitä, kuinka monen asianajajan kesken suoritettut palvelut ovat saattaneet jakautua (edellä 13 kohdassa mainittu asia Kaysersberg v. komissio, määräyksen 20 kohta).

- 36 Tässä tapauksessa kantajan asianajajien pääasiaan käyttämää 211:tä työtuntia ei voida objektiivisesti pitää välttämättömänä. Erityisesti on ilmeistä, että kahden kokeneen ja asiantuntevan sekä yhden vähemmän kokeneen asianajajan kirjelmien laatimiseen käyttämä kokonaisaika on liiallinen. Lisäksi kahden kokeneen ja asiantuntevan sekä kolmannen vähemmän kokeneen, asiaan vielä perehtymättömän asianajajan istuntoon valmistautumiseen ja istuntoon käyttämät 73 tuntia — joka on määrä, jonka suuruutta perusteltiin sillä, että kantajan täytyi hallita vastaajan kirjelmässään esille tuomat kysymykset ja valmistautua vastaamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mahdollisiin kysymyksiin — ovat liialliset.
- 37 On kuitenkin syytä myös arvioida sitä taloudellista intressiä, joka asianosaisilla on oikeudenkäyntiasiassa ollut. Tältä osin pääasiassa annetusta tuomiosta käy ilmi ensinnäkin, että kantajan, joka toimi etupäässä yhteisön markkinoilla, täytyi väliaikaisesti vetäytyä näiltä markkinoilta komission käyttöön ottamien väliaikaisten polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden vuoksi ja että sen kaupallinen toiminta kyseisenä ajanjaksona oli äärimmäisen vähäistä. Lisäksi pääasiassa annettussa tuomiossa kantajalle aiheutuneen taloudellisen vahingon katsottiin olevan määrältään 431 000 NOK. Siten pääasian taloudellista merkitystä kantajalle ei voida kiistää.
- 38 Kun otetaan huomioon nyt esillä olevan asian ominaispiirteet kokonaisuudessaan, on ilmeistä, että kantajan asianajajien pääasiassa käyttämien työtuntien lukumäärä on liian suuri. Näin ollen asianajopalkkioiden osalta kulujen kokonaismääräksi vahvistetaan pääasiassa 30 000 euroa.

- 39 Toiseksi matka- ja oleskelukulujen osalta on syytä muistuttaa, että työjärjestyksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ratkaisee oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan asian, jos siitä syntyy riita.
- 40 Tässä tapauksessa komissio on riitauttanut kantajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen 11.1.2001 ja 1.9.2003. Vaikka kyseinen vaatimus liittyi alun perin ainoastaan asianajopalkkioihin ja sitä laajennettiin nyt käsiteltävänä olevan oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevan vaatimuksen yhteydessä koskemaan matkakuluja, asianosaisten välille oli kuitenkin syntynyt korvattavia oikeudenkäyntikuluja koskeva riita nyt esillä olevan vaatimuksen esittämishetkellä. Kyseisen viimeisen vaatimuksen esittämishetkellä kantajan asianajopalkkioiden korvaamista koskeva vaatimus nimittäin kiistettiin komission taholta. Täten komissio syyttä vetoaa edellä 24 kohdassa mainitussa asiassa Simet ym. vastaan Euroopan hiili- ja teräsyhteisön korkea viranomaisen annettuun tuomioon. Kyseisessä tuomiossa asianosaisten välillä ei ollut mitään korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrää ja niiden suoritusta koskevaa riitaa, kun taas tässä tapauksessa komissio riitautti kantajan esittämän korvattavia oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen. Siten kantajan matka- ja oleskelukulujen korvaamista koskeva vaatimus voidaan ottaa tutkittavaksi.
- 41 Kuten muutkin oikeudenkäyntikulut, oikeudenkäyntiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa liittyvät matka- ja oleskelukulut otetaan huomioon korvattavina oikeudenkäyntikuluna sikäli kuin ne ovat olleet välttämättömiä. Kuitenkin kyseisten 889,53 euron suuruisen matka- ja oleskelukulujen maksamista koskevien tarkkojen tietojen ja kulujen erittelyn puuttuessa on katsottava, että nämä oikeudenkäyntikulut tulee korvata ex aequo et bono 150 eurolla.
- 42 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo kohtuulliseksi kantajalle pääasiassa aiheutuneiden korvattavien oikeudenkäyntikulujen yhteismääräksi 30 150 euroa. Sikäli kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pääasiassa annetussa tuomiossa velvoittanut komission vastaamaan kolmesta neljäsosasta kantajalle aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista, komission korvattava määrä korotetaan 22 612,50 euroon.

- 43 Koska tässä määrässä on otettu huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat tähän päivään asti, ei ole tarpeen antaa eri ratkaisua kuluista, joita asianosaisille on aiheutunut tästä oikeudenkäyntikulujen vahvistamista koskevasta menettelystä (ks. vastaavasti asia T-80/97 DEP, Starway v. neuvosto, määräys 10.1.2002, Kok. 2002, s. II-1, 39 kohta).

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

Niiden kulujen kokonaismääräksi, jotka komission on korvattava kantajalle, vahvistetaan 22 612,5 euroa.

Annettiin Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 2004.

H. Jung

kirjaaja

J. Azizi

kolmannen jaoston puheenjohtaja